

Bergensprogrammet - Plan og byggeprogram 2015 og Årsmelding 2013

NIHO ESARK-510-200001704-546

Hva saken gjelder:

Byrådet legger med dette fram Plan- og byggeprogram for 2015 og Årsmelding 2013. Økonomien i Bergensprogrammet gir lite rom for justeringer i forhold til handlingsprogrammet for 2014-2017. Det legges opp til et investeringsnivå på om lag 1,8 milliarder kroner i 2015, av dette er 270 millioner kroner tiltak innenfor programområdene miljø- og sentrumstiltak, gang- og sykkelveger, trafikksikkerhetstiltak, kollektivtiltak, planlegging og kommunikasjon. I tillegg er nytt Sandslikryss finansiert med 7 mill kroner over posten programområder. I tråd med bystyrets anbefaling, er det lagt til rette for å forsere Hjeltestadvegen. Bompenger under programområdene utgjør 56 mill.kr fordelt med 38 mill.kr til gang og sykkeltiltak, 2 til trafikksikkerhetstiltak og 16 mill.kr til kollektivtiltak.

De to største prosjektene vil også i 2015 bli Bybanen (1 368 mill. kroner) og Ringveg vest (185 mill. kroner). Ringveg vest fra Sandeidet til Liavatnet vil bli åpnet for trafikk i løpet av 2015.

Alle tall i 1000 kroner (2015 kroner)	Bevilgning inklusiv bompenger*		Belønningsmidler	Bidrag fra private	Til disp. i 2015**
Miljø- og sentrumstiltak	3 000				3 000
Gang- og sykkeltiltak	93 000			16 000	109 000
Trafikksikringstiltak	30 000				30 000
Kollektivtiltak	67 000		(Ukjent)		67 000
Planlegging	51 000				51 000
Kommunikasjon	3 000				3 000
Rv 580 Sandslikrysset	7 000				7 000
SUM Sekkeposter (programområder)	254 000			16 000	270 000

	Bevilgning	Bompenger			Til disp. i 2015**
Bybanen II		5 000			5 000
Bybanen III		1 363 000			1 363 000
Ringveg vest II	70 000	115 000			185 000
Sum store/strekningsvise prosjekt	70 000	1 483 000			1 553 000
SUM Fylkesveger i Bergensprogrammet					1 823 000

Rammene for de ulike programområdene fordeler seg slik i 2015:

Miljøtiltakene

Det er foreslått 3 millioner kroner til miljøtiltak neste år. Dette er i tråd med oppføringen i Handlingsprogram for Bergensprogrammet 2014- 2017. Disse midlene skal gå til investeringer i lovpålagte støytiltak.

Gang- og sykkelprosjekter

109 millioner kroner skal investeres i gang- og sykkeltiltak i 2015. Dette inkluderer et bidrag på 16 millioner fra private. I Plan og byggeprogrammet foreslås det å forsere Hjellevadvegen med ett år, og det er satt av 20 mill kroner i 2015 til prosjektering og grunnverv. Prosjekteringen vil være klar sommeren 2015, og videre gjennomføring vil bli fulgt opp i byggeprogram for 2016.

Ny sykkelveg i Fabrikkgaten og sykkelfeltene i Kringsjøvegen/ Lyderhornsveien ved Gravdal vil bli ferdigstilt i 2015. Det vil også bli investert i tiltak mot Bergen sentrum fra sør. Det er satt av 20 mill. kroner til etablering av sykkelveg med fortau fra Allestadvegen til Skarphaugen i 2015.

Det er og satt av midler til videre detaljplanlegging og mulig oppstart av ny gang- og sykkelbro på Nygårdstangen. Dette er et komplisert prosjekt og det vurderes ulike løsninger siden det er flere fordyrende forhold som det må tas hensyn til. Dette gjelder blant annet store masseutfyllinger, kompliserte rør og ledningsnett i grunnen, seilingshøyde etc. Midlene i 2015 er satt av til prosjektering og mulig oppstart av prosjektet.

Trafikksikring

Det skal investeres 30 mill. kroner i trafikksikkerhetstiltak i 2015. De største enkeltprosjektene er Totlandsveien som sluttfinansieres i 2015 og Hjellevadvegen som finansieres av gang- og sykkelvegmidler og trafikksikkerhetsmidler. Det er satt av 4,5 millioner kroner til tiltak som følge av trafikksikkerhetsinspeksjoner, og det skal gjennomføres fotgjengertiltak for 16 millioner kroner. Det skal investeres 2 millioner kroner i belysning og utbedring av ulykkespunkt.

Kollektivtiltak

Rammen på 67 mill. kroner er redusert med 10 mill. kroner i 2015, sammenlignet med Handlingsprogram (2014-2017). Dette er gjort for å gjøre det mulig å forsere Hjellevadvegen. Bybanen forskutterer finansiering av innfartsparkering ved Birkelandskiftet med et tilsvarende beløp, for senere å få beløpet refundert over gang- og sykkelvegposten.

Det største enkeltprosjektet er kollektivfelt i Fyllingsdalen fra Allestadveien til Skarphaugen som vil være i full anleggsdrift i 2015. Tiltaket finansieres med gang- og sykkelvegmidler og kollektivmidler. Det er videre satt av 5 mill. kroner til opprustning av holdeplasser, som er et satsningsområde som fortsetter neste år.

Planprogrammet

Etatene står ovenfor store planoppgaver i Bergensprogrammet i 2015. Mest midler vil gå med til kollektivplanlegging og reguleringsarbeid for Bybanen mot Åsane og Bergen vest. Videre skal det utarbeides kommunedelplan for kollektivtrafikken mot vest og bymiljøttunnel i Sentrum. Posten til planlegging er i 2015 på 51 mill. kroner, men selv om posten er økt med 10 mill. kroner, vurderes den likevel som knapp i forhold til de mange store planoppgavene i 2015.

Årsmelding 2013

Årsmelding for Bergensprogrammet legges med dette fram til orientering. I 2013 ble det investert om lag 1,5 mrd. kroner gjennom Bergensprogrammet.

Fagetaten viser til at Plan- og byggeprogrammet er rammen for programområdene opprettholdt i tråd med handlingsprogrammet for Bergensprogrammet (2014-2017) det enkelte år. Fagetaten registrerer at dette også ligger til grunn for rammene for programområder i Bergensprogrammet i fylkesvegbudsjettets økonomiplan.

Forsering av Hjellevadvegen skaper bindinger inn i neste periode på gang og sykkel, men reduserer bindinger på trafikksikkerhet med 10 mill. kr. etter 2017, og betinger en omfordeling av gang-og sykkel til kollektivtiltak med 20 mill. kr. i neste periode.

Med de planutfordringer som kommer de neste årene, mener fagetaten at en økning av planleggingsposten 10 mill. kroner er nødvendig. Det vil fortsatt være utfordringer mht personalressurser både internt, hos Hordaland fylkeskommune og hos Statens vegvesen.

Fagetaten mener at det er uheldig at gang og sykkeltiltaket langs Bjørgevegen er skjøvet ut i tid, men ser at det er den mest realistiske løsningen for å kunne forsere Hjellestadvegen. Tiltaket bør imidlertid realiseres så snart de økonomiske rammene tillater det.

Gang og sykkelbro Bro på Nygårdstangen er et svært viktig prosjekt som bedrer tilkomsten til skole og badeanlegget, samt bidrar til at gangtraseen rundt Store Lungegårdsvann blir en realitet. Stedlige forhold med dårlige grunnforhold, ledningsnett i grunnen og behovet for seilingshøyde, fører til at prosjektet neppe er mulig å realisere innenfor de rammene som var lagt til grunn i handlingsprogrammet. Fagetaten mener likevel at prosjektet bør realiseres, og at det får en arkitektonisk utforming som harmonerer med omgivelsene og bygningsmassen omkring. Dette vil fagetaten bidra til.

Fagetaten viser til årsmeldingen for 2013. Meldingen understreker omfanget av Bergensprogrammet, og synliggjør stor aktivitet for å forbedre forholdene for trafikantene i Bergen.

Styringsgruppen for Bergensprogrammet anbefaler at Plan- og byggeprogrammet for 2015 gjennomføres slik det foreligger.

Byrådet vil i hovedsak slutte seg til fagetatens og styringsgruppens anbefalinger. Byrådet vil vise til at det er lagt opp til et høyt investeringsnivå, og det er mange viktige prosjekter som starter opp eller videreføres i 2015. Byrådet vil på denne bakgrunn anbefale at bystyret tar Plan- og byggeprogram for 2015 og Årsmelding 2013 til orientering.

Begrunnelse for fremleggelse for bystyret:

Saken legges fram for bystyret, jfr. bystyresak 183/10 og 217/09. Hordaland fylkekesting vedtar handlingsprogram og årlige budsjett for fylkesvegnettet der Bergensprogrammet inngår.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

1. Bystyret anbefaler at fylkekestinget fatter vedtak i tråd med anbefalt forslag til Plan- og byggeprogram 2015.
2. Bystyret tar Årsmelding for Bergensprogrammet 2013 til orientering.

Dato: 1. oktober 2014

*** Ikke slett denne linje – elektronisk godkjenning flettes inn ***

Ragnhild Stolt-Nielsen
byrådsleder

Henning Warloe
byråd for byutvikling, klima og miljø

Vedlegg:
Fagnotat
Plan- og byggeprogram 2015
Årsmelding 2013